

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/6880

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-204
KONU : Yazılı Soru Önergesi

3 0 -03- 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ:26.02.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6880-11600/24505 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'ın, "KOBİ'ler için açılan mali destek programına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/6880) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF DR ALİM IŞIK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Bölgesel gelişimi hızlandırmak, sürdürülebilirliği sağlamak ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) için açılan mali destek programı ve Proje Teklif Çağruları ile ilgili olarak;

Soru 1- 2009 yılı mali destek programı çerçevesinde hibe verilecek iller hangileridir? Bu iller hangi ölçütler kullanılarak belirlenmiştir?

Soru önergesindeki hususlara ilişkin olarak Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'ndan alınan bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Cevap1- Soru önergesinde bahsi geçen KOBİ'ler için **mali destek programı ve Proje Teklif Çağruları** söz konusu yönetmelik kapsamında Çukurova ve İzmir Kalkınma Ajansları tarafından yürütülen destek programlarıdır. Bu programlar; 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"ne göre yürütülmektedir. Kalkınma Ajansları, sadece kurulu oldukları bölgeyi kapsayan illeri kapsayan mali destekler sağlayabilmektedir. Bu nedenle; Çukurova Kalkınma Ajansının yürüttüğü mali destek programı Adana ve Mersin illerinin bulunduğu TR62 düzey 2 bölgesini, İzmir Kalkınma Ajansının yürüttüğü mali destek programı ise sadece İzmir ilinin bulunduğu TR31 düzey 2 bölgesini kapsamaktadır.

Soru 2- Mali destek programına giren iller arasında Kütahya İli de bulunmakta mıdır? Bu iller arasında Kütahya ili yoksa neden destek kapsamına alınmamıştır? Kütahya ilinin bu kapsama eklenmesi sağlanabilir mi?

Cevap 2-Kütahya ilinin de içinde bulunduğu TR33 bölgesinde (Afyon, Kütahya, Manisa, Uşak) henüz kalkınma ajansı kurulmamış olup 2009 yılı içinde kurulması planlanmaktadır. İlgili bölgede Bakanlar Kurulu kararı ile Kalkınma Ajansının kurulmasını müteakip; Ajansın ilgili yönetim ve yürütme yapıları kurularak faal hale geçecektir. Ajansın kurulmasından sonra; ilgili yönetmelik kapsamında Kütahya ilini de kapsayan destek programları uygulanabilecektir.

Soru 3- Ege Bölgesi illeri içinde sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergeleri açısından Kütahya ilinin yeri nasıldır?

Cevap 3- DPT tarafından 2003 yılında yapılan "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması"na göre, Kütahya ili Türkiye genelinde -0,20684 endeks puanı ile 40. sırada olup, imalat sanayinde 31. sırada, Ege Bölgesi illeri arasında 7. sırada yer almaktadır.

Soru 4- Hibe verilecek iller arasında Ege Bölgesinden kaç il bulunmaktadır? Bu illerin seçiminde sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi sıralaması dikkate alınmış mıdır?

Cevap 4- Ege Bölgesi, TR32 (Aydın, Muğla, Denizli), TR33 (Afyon, Kütahya, Manisa, Uşak) ve TR31 (İzmir) düzey 2 bölgelerinden oluşmaktadır. Bu düzey 2 bölgelerinden sadece İzmir'de Kalkınma Ajansı kurulmuş olup mali destek uygulamalarına TR31 bölgesinde başlamıştır. Diğer bölgelerde Kalkınma Ajanslarının kurulmasını müteakip destek programları başlatılabilecektir.

Soru 5- Proje Tekliflerinin değerlendirilmesinde illerin gelişmişlik düzeylerinin etkisi olacak mıdır ?

Cevap 5- Kalkınma Ajansları, bütçelerinin cari giderlere ayrılan küçük bir kısmı (yüzde 10-20) dışında tamamını yarışma usulüyle gerçekleştireceği proje çağrılarını yöntemiyle kalkınma amaçlı projelere hibe desteği olarak kullanacaktır. Proje (hibe) çağrılarını aracılığıyla desteklenebilecek faaliyet ve proje alanları ajans tarafından, "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"ne göre DPT ile işbirliği içinde hazırlanacak başvuru rehberlerinde (kılavuzlarında) detaylandırılacaktır.

Başvuru rehberlerinde öne çıkarılan faaliyet ve proje alanlarının yörenin kalkınması için gerekli en acil ve öncelikli müdahale alanlarını içermesi ve ilk başlık altında belirtilen plan ve program silsilesinin tamamına uygun olması gereklidir. Bu uygunluğun kontrolü için hazırlanan yönetmelikte, başvuru rehberlerinin proje çağrısının ilanından önce; destek konusu öncelik alanı, başvuru sahibinin nitelikleri ve destek limitleri ile seçim ve değerlendirme kriterleri yönünden DPT tarafından onaylanması öngörülmüştür.

Başvuru rehberleri ajansın sunduğu hibe desteklerinin kime ve hangi koşullarda kullanılabileceğini belirlemektedir. Bu rehber bir ihale belgesi niteliğindedir ve aynı zamanda da üniversiteye başvuru kılavuzuna benzer bir şekilde bütün potansiyel yararlanıcıların aynı anda ücretsiz erişimine açık olacaktır. Başvuru rehberinde

- Desteklenecek faaliyet ve projelerin niteliği,
- Bu alanlarda kimlerin proje sunabileceği,
- Kimlerin projelerde ortak veya yararlanıcı (hedef kitle) olabileceği,
- Hangi tür harcamaların hibe ile desteklenebileceği,
- Proje başvurusu yapanların karşılaması gereken eş-finance yükümlülüklerinin miktarı veya oranı,
- Sunulan projelerin hangi kriterlere göre değerlendirileceği

gibi hususlar başta olmak üzere bütün başvuru koşullarını ve işlemlerini tarif edecektir. Başvuru rehberinin ekinde sunulacak projenin ve bütçesinin genel şablonlarını içeren detaylı ve kapsamlı başvuru formları yer alacaktır.

Ajansın kendi bölgesinde yürüteceği programlarda sunulacak tekliflerin değerlendirilmesinde kullanılacak kriterler Ajans tarafından hazırlanacak başvuru rehberlerinde belirlenecektir.

Soru 6- Mali destek programının kaç yıl sürdürülmesi planlanmıştır? İkinci aşamada bu destek kapsamına hangi illerin eklenmesi düşünülmektedir? İkinci aşama ne zaman başlayacaktır?

Cevap 6- Destek programlarının hangi sıklıkta ve hangi alanlarda yapılacağı, programı uygulayacak Ajans tarafından belirlenecektir.

Soru 7- Proje seçiminde hangi ölçütler kullanılacak, proje değerlendirmeleri nasıl ve kimler tarafından yapılacaktır?

Cevap 7 -Proje değerlendirme sürecinde ajans personeli ve yönetim kurulu üyeleri müdahil olmayacaktır. Ajans personelinin proje değerlendirmesinin sekreteryaya işlerini yürütmesi, değerlendirmelerin ajans dışında konusunun uzmanı bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

"Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"ne göre;

Bağımsız değerlendiriciler ulusal düzeyde kamuoyuna açık olarak yayınlanan ilanlar ile alınan başvuruların şeffaf ve objektif şekilde değerlendirilmesi ile seçilecektir. Bağımsız değerlendiricilerin isimleri ve irtibat bilgileri sadece ajans yetkilileri tarafından bilinecek ve proje değerlendirmesindeki bağımsızlıklarının sağlanması ve muhtemel istismarların önlenmesi için saklı tutulacaktır. Bağımsız değerlendiricilerin değerlendirme performansı ise ajans tarafından çok sıkı bir şekilde takip edilecek, bunun için bir veri tabanı oluşturulacak ve gerekli önlemler uygulanacaktır.

Kapalı zarflarda sunulan projelerin hepsi aynı anda açılacak ve her biri birbirinden habersiz olarak iki ayrı bağımsız değerlendiriciye sunulacaktır. Her bir proje ayrı ayrı bağımsız değerlendiriciler tarafından başvuru rehberlerinde açıklanan kriterler ve puanlama cetveline göre puanlandırılacak, iki değerlendiricinin verdiği puanlar arasında 15 puanda fazla fark olması halinde, proje üçüncü bir bağımsız değerlendiricinin değerlendirmesine sunulacaktır. Birbirine en yakın puanların ortalaması projenin komiteye sunulan puanını oluşturacaktır.

Ortalama puanları bu şekilde hesaplanan projeler puan sıralamasıyla nihai değerlendirmeyi yapacak ve buna göre raporunu hazırlayarak yönetim kuruluna gönderecek olan değerlendirme komitesine sunulacaktır. Değerlendirme komitesinin alanında temayüz etmiş, hem prosedürleri hem de uzmanlık konularını çok iyi bilen, güvenilir ve tecrübeli kamu personeli arasından seçilen en az 5 kişiden oluşturulması planlanmaktadır. Komite üyelerinin, yine saklı tutulması ve işlerini gizlilik ve tarafsızlık ilkelerine ve kurallarına uygun yapması sağlanacaktır. Değerlendirme komitesi hem bağımsız değerlendiricilerin yaptığı değerlendirmelerin sıhhatini ölçecek, hem gerektiğinde tesadüfi olarak seçtiği projeler üstünde değerlendirme yaparak kontrolü sağlayacak, hem de puanlamada sapma gösteren değerlendirmesi sorunlu projeleri mercek altına alarak detaylı incelemeye tabi tutacaktır.

Bu çalışmalar sonucunda, değerlendirme komitesi, en başarılıdan en başarısızına kadar nihai proje listesini oluşturacak ve raporuyla birlikte yönetim kurulunun onayına sunacaktır. Yönetim kurulu çoğunluk esasına dayalı olarak değerlendirmenin sıhhatinden şüphe duyduğu proje(ler) hakkında ilave açıklama isteme veya bunların yeniden değerlendirilmesini isteme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim kurulunun onayından geçen proje listesi kamuoyuna yayın ve internet aracılığıyla açıklanacak, kazanan proje sahipleri ajans tarafından hazırlanan standart proje uygulama sözleşmesini imzalamak üzere davet edilecektir. Projesi kazanamayan her bir proje sahibine ise ret gerekçesini de içeren resmi bir açıklama yazısı gönderilecektir.

Soru 8- Mali destek programı kapsamında hangi kaynaklardan toplam ne büyüklükte fon ayrılmıştır?

Cevap 8- Kalkınma Ajansları tarafından yürütülmekte olan destek programlarına Kalkınma Ajansları tarafından ayrılan kaynaklar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Çukurova Kalkınma Ajansı (TR62)

Destek Programı	Bütçe (TL)
İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı	11.000.000
Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı	2.000.000
Küçük Ölçekli Altyapı Projeleri Mali Destek Programı	4.000.000
Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı	2.000.000

İzmir Kalkınma Ajansı (TR31)

Destek Programı	Bütçe (TL)
KOBİ Mali Destek Programı	17.664.000
Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı	11.776.000

Kalkınma Ajansları Hakkında Genel Bilgi

Bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişme alanında yaşanan yapısal dönüşümün ve sürdürülebilir kalkınmanın en önemli kurumları arasında yer alacak olan “kalkınma ajansları” Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) koordinasyonunda kurulmaya ve faaliyete geçmeye başlamıştır.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun, 25/01/2006 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilmiş, 08/02/2006 tarihli ve 26074 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kalkınma Ajansları, ulusal düzeyde DPT koordinasyonunda, kendine özgü teknik ve finansman (bütçe) mekanizmasına sahip, kâr amacı gütmeyen, çabuk karar alıp uygulayabilen, merkezi ve yerel idarelerin dışında, kamu, özel sektör ve STK’ları bir araya getiren, tüzel kişiliği haiz, 5449 sayılı Kanunla düzenlenmemiş işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi, bölgeler (düzey 2 bölgeleri) esas alınarak Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan teknik kapasitesi yüksek, uygulamacı olmayan, fakat destekleyici, koordinatör ve katalizör olarak faaliyet gösteren kalkınma birimleridir.

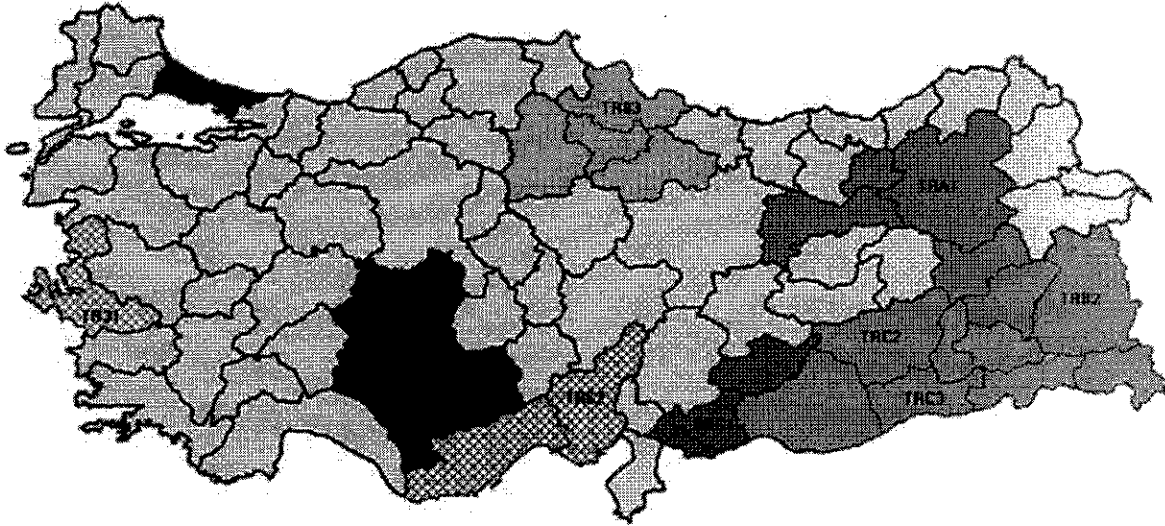
6 Temmuz 2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı” ile Adana ve Mersin illerini kapsayan Çukurova ve İzmir ilini kapsayan İzmir bölgelerinde Kalkınma Ajansları kurulmuştur.

Ancak, Anayasa Mahkemesinde Kanun, Danıştay’da da Çalışma Yönetmeliği ve Kuruluş Kararnameleri aleyhine açılan davalar ve yürütmeyi durdurma kararları nedeniyle kurulmuş bulunan Ajanslar faaliyetlerini yaklaşık bir yıl süreyle durdurmak zorunda kalmışlardır. Anayasa Mahkemesinin Kanun hakkındaki kararının olumlu olması sonucunda kurulmuş bulunan İzmir ve Çukurova Kalkınma Ajansları Mart 2008’de yeniden faaliyetlerine başlamış ve yeni ajansların kurulmasının önünde herhangi bir hukuki engel kalmamıştır.

GAP Eylem Planının kamuoyuna duyurulması amacıyla yapılan toplantıda, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN 2008 yılı içinde Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, Konya, Mardin, Samsun ve Van’da da Kalkınma Ajansları kurulacağını açıklamıştır.

Bu açıklamayı müteakip, gerçekleştirilen bölgesel ekonomik ve sosyal konsey toplantılarındaki istişare sürecinden de yararlanarak yeni kalkınma ajanslarının kuruluş çalışmaları yapılmış ve 22 Kasım 2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 10 Kasım 2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İstanbul, Samsun, Diyarbakır, Konya, Erzurum, Gaziantep, Mardin ve Van illerinin merkez olduğu, 23 ile hizmet edecek sekiz kalkınma ajansı daha kurulmuştur.

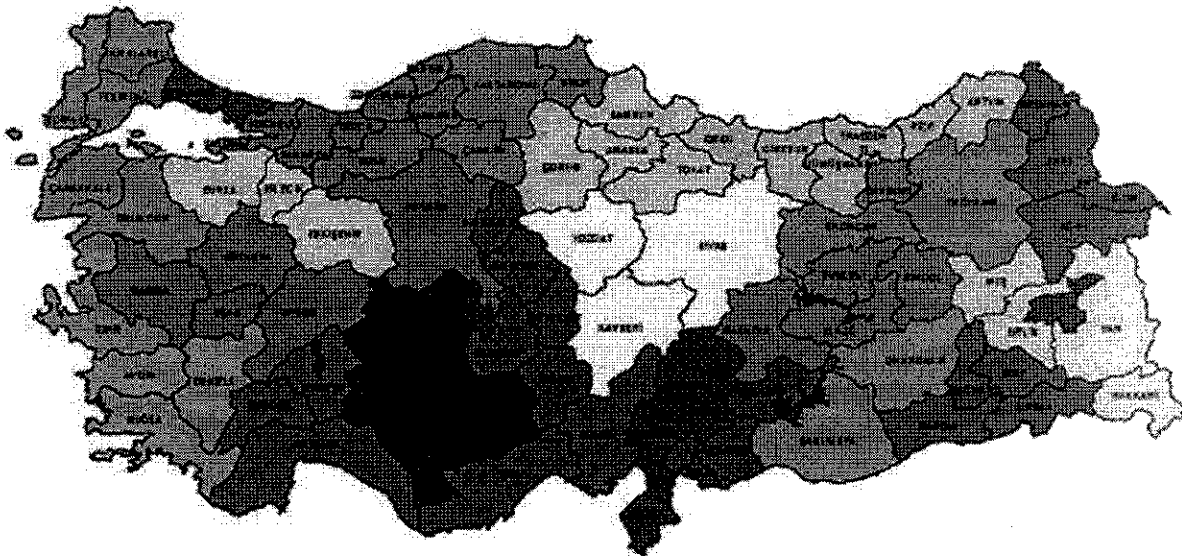
Bakanlar Kurulu Kararları ile Kalkınma Ajansı Kurulan Bölgeler:

<i>TR10: İstanbul</i>		
<i>TR31: İzmir</i>	<i>TR83: Amasya, Çorum, Samsun, Tokat</i>	<i>TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis</i>
<i>TR62: Adana, Mersin (Çukurova)</i>	<i>TR81: Bayburt, Erzincan, Erzurum</i>	<i>TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa</i>
<i>TR52: Karaman, Konya</i>	<i>TRB2: Bitlis, Hakkâri, Muş, Van</i>	<i>TRC3: Batman, Mardin, Şırnak, Siirt</i>

17 Mart 2009 itibarıyla toplam 10 Ajans kurulmuş olup, 2009 yılı içinde kalan 16 düzey 2 bölgesinde de kalkınma ajansları kurulması planlanmaktadır. Böylece 2009 yılı sonu itibarıyla 26 düzey 2 bölgesinin tamamında kalkınma ajansları kurulmuş olacaktır. Kütahya ilinin de içinde bulunduğu TR33 bölgesinde de (Afyon, Kütahya, Manisa, Uşak) 2009 yılı içinde Kalkınma Ajansının kurulması planlanmaktadır.

Kalkınma Ajanslarının Kurulacağı Düzey-2 Bölgeleri:

TR10: İstanbul	TR71: Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Niğde, Nevşehir
TR21: Edirne, Kırklareli, Tekirdağ	TR72: Kayseri, Sivas, Yozgat
TR22: Balıkesir, Çanakkale	TR81: Bartın, Karabük, Zonguldak
TR31: İzmir	TR82: Çankırı, Kastamonu, Sinop
TR32: Aydın, Denizli, Muğla	TR83: Amasya, Çorum, Samsun, Tokat
TR33: Afyon, Kütahya, Manisa, Uşak	TR90: Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon
TR41: Bilecik, Bursa, Eskişehir	TRA1: Bayburt, Erzincan, Erzurum
TR42: Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova	TRA2: Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars
TR51: Ankara	TRB1: Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli
TR52: Karaman, Konya	TRB2: Bitlis, Hakkari, Muş, Van
TR61: Antalya, Burdur, Isparta	TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis
TR62: Adana, Mersin	TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa
TR63: Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	TRC3: Batman, Mardin, Şırnak, Siirt

Kalkınma Ajansları, Ulusal Kalkınma Planları ve bölge gelişme planları/stratejileri çerçevesinde, bölgelerinde öne çıkan sektörlerdeki ve alanlardaki proje ve faaliyetlere teknik ve mali destek sağlayacaktır. Buna ilişkin temel mevzuat olan, "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" DPT Müsteşarlığı tarafından tamamlanmış ve 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve gerekli altyapı tesis edilmiştir.